

Een gemiste kans

W. Baalbergen

Het is inmiddels genoegzaam bekend dat men wil proberen het uiterste zuiden van de Amsterdamse Waterleidingduinen een wat natuurlijker aanzien te geven. Het Van Limburg Stirumkanaal zal vanaf de Langevelderslag voor een groot deel worden dichtgeschoven. Daarbij zal de waterstand in dat deel van het duin stijgen. Op deze wijze hoopt men de natte duinvalleien van weleer terug te krijgen. Een interessant initiatief, dat we met belangstelling zullen volgen. Met één onderdeel van het plan heb ik wat moeite. Door het genoemde stijgen van de waterstand zullen bosjes onder water komen te staan. De meeste bomen houden niet van natte voeten en zullen in deze bosjes afsterven. Met name is dat het geval in het zogenaamde Verbrande Vlak. Dit ligt ter hoogte van het bruggetje over het kanaal. Vanaf dit bruggetje loopt een zandpad, het Finlayweggetje, door het terrein.

In het plan van de AW-duinen is opgenomen dat de bomen die waarschijnlijk onder water komen, tevoren gekapt zullen worden. Eén van de argumenten hiervoor is het feit dat dode bomen niet zo fraai zijn om te zien. Ik vind dat erg jammer. Het Verbrande Vlak is, was moet ik zeggen, want het kappen is al gebeurd, een fraai buitenduinbosje. Er stonden Meidoorn, Els en Berk met een leuke stand van broedvogels. Zo waren daar Gekraagde Roodstaart te horen, de Staartmees en de Glanskop en broedde er een Goudvink.

In de informatiebijeenkomst, die voor de vrijwilligersgroep van de AW-duinen was belegd, heb ik al wat gemopperd tegen dit onderdeel van het plan. Ik dacht ook dat ik goede argumenten had om de bomen te laten staan. Afstervende en dode bomen vormen ook een deel van het ecosysteem. Veel insecten vinden er voedsel en trekken op hun beurt weer vogels aan. Kortom zo'n stervend bosje vormt een waardevol stuk na-

tuur. Denk maar eens aan gebieden waar Bevers voorkomen en waar deze cyclus zich steeds weer herhaalt.

Als voorbeeld heb ik ook genoemd het Parlevlietbos. Dat lag ten zuiden van Katwijk. Ook dat is onder water komen te staan met het gevolg dat de bomen afstierven. Het bos vormde op den duur een bijzonder interessant stuk natuur waar het goed toeven was.

Gekraagde Roodstaart

Al deze argumenten echter mochten niet baten. De enige toezegging die ik kon krijgen was het feit dat we wat inspraak zouden krijgen met wat en waar gekapt zou worden. Inmiddels is de kaalslag werkelijkheid. Het Verbrande Vlak doet zijn naam weer eer aan, zij het dat er wat minder gekapt is dan oorspronkelijk in de bedoeling lag. Enige tijd geleden zag ik een discussie tussen Midas Dekkers en Winsemius van Natuurmonumenten. Op zijn eigen wijze zei Midas iets over het feit dat Winsemius zijn terreinen wat meer met rust moest laten. Geen gezaag, geen koeien erin en meer van dergelijke modieuze fratsen. Hij verweet hem zelfs met een soort bioindustrie bezig te zijn. Je moet Gods water wat meer over Gods akker laten lopen, aldus Midas.

Om terug te komen op de AW-duinen, dat laatste spreekt mij wel aan. In die zin is er sprake van een gemiste kans.

Ja, meester De Boer

P.J.D. van Malssen

Het hoofd van de Chr. School aan de Nieuwe Zeeweg heeft in de twintiger en dertiger jaren enorm veel gedaan voor het aandacht krijgen voor de plantenwereld. Zoals Jan Verwey als student lichtbeelden over de vogelwereld vertoonde in "De Poolstar". We ervoeren het als een weldaad. Meester de Boer ging niet alleen naar verenigingen toe om te vertellen (ja, hij kon boeiend spreken) over de plantenwereld, waarover

nu de Flora van de Duin- en Bollenstreek tot stand gekomen is. Hij trok ook met zijn klas de toen nog onbebouwde duinen achter de school in. Hoevelen die nu echt bezig zijn, stammen mogelijk af van leerlingen uit die jaren? En die rijkdom aan paddestoelen en zwammen, waarover gerept werd in het laatste nummer van De Strandloper, was er al in onze schooljaren. Leraren van H.B.S. en Gymnasium te Leiden profiteerden ervan: illustratiemateriaal voor

de les of aanwinsten voor eigen herbarium e.d.. Vrijwel alle materiaal kwam daar toentertijd uit Noordwijk en omgeving. In die jaren was het stukje duin boven aan het Dompad een rose zee vanwege de vele windkeuken. Op dat stukje duin schreef Frederik van Eeden zijn "Kleine Johannes" terwijl hij logeerde bij Albert Verwey.

Een reis naar het verleden

Dick Passchier

Met deze kreet wordt wellicht iets meer nieuwsgierigheid gewekt dan "IVN-Jaarverslag 1994". Jaarverslagen blinken bepaald niet uit in romantiek, avontuur en spanning. Ze dan toch doorlezen zal dan ook niet het echte leesgenot bieden als b.v. een vakantieverslag van Jelle van Dijk of een artikel over het behangersbijtje van Annie van den Oever.

Maar jaarverslagen horen er nu eenmaal bij en als u nu toch tot deze regel bent gekomen kunt u net zo goed even doorbijten. De IVN-afdeling Noordwijk heeft een twaalftal actieve leden die er niet direct een potje van maken. De eerste 3 maanden van het jaar worden steevast gebruikt ter voorbereiding van het verwachte schoolbezoek aan het Jan Verwey Natuurcentrum.

Aan de orde komen dan o.a. aanvullen van schelpengruis en uileballen, nieuwe kaarten om de vondsten op te plakken, nieuwe speurtochten voor diverse leeftijden in de permanente expositie, een informatiebrief naar de scholen, een nieuw invulformulier voor groeps- en scholenbezoek. Voor de kleintjes een nieuwe diaserie "Het konijn in het duin" met bijbehorende tekst. De knoppenkast "gevoed" met opdrachten en vragen over de expositie "Speuren naar Sporen". Maar ook buiten het Jan Verwey Natuurcentrum waren er activiteiten, zoals het controleren van de beschreven natuurwandelingen in de Noordduinen. Jammer genoeg had het Staatsbosbeheer zo grondig het mes gezet in het paddennet, dat één boekje volkomen onbruikbaar was geworden.

Natuurlijk komt hiervoor een ander, maar de route moet opnieuw worden bepaald, en wat daarlangs de aandacht verdient, opnieuw geïnventariseerd. In het kader van de landelijke IVN werd ook in de Noordwijkse duinen een excursie georganiseerd met het thema "Speuren naar Sporen". Tijdens de voorbereiding werden sporen gevonden van o.a. konijn, vos, specht, kauw, fazant, kever en regenworm. Regenwormen plegen tijdens zwoele nachten massaal bovengronds te komen om te paren. Wisten wij veel!

Van al dat bijzonders hebben bijna uitsluitend IVNers genoten, want er was weinig belangstel-

Het stukje duin is nu vrijwel verborgen achter de muur van het uitgebreide kerkhof. Verdwenen zijn daar nu ook de afgekeurde mierikswortels, die we er steevast vinden konden. Ze werden geteeld links van het Dompad. Toentertijd stonden er nog niet zoveel villa's in en op de duinen. Verleden tijd.....

ling voor deze excursie. Naast werkzaamheden gaf de club zichzelf ook weleens vrijaf, met o.a. een bezoek aan de Kennemerduinen.

Na de vakantieperiode volgde de voorbereiding van het vaste punt op de IVN-agenda, het "Herfstnatuurspel". Het wordt na zoveel jaren steeds moeilijker om met nieuwe opdrachten te komen. Maar ook nu weer bleek dat de fantasie van de groep nog lang niet uitgeput was.

Woensdag 19 oktober was het zover. Eigenlijk de laatste dag van 2 weken schitterend mooi weer. Misschien was het dat mooie weer, of de bekendheid van het spel, misschien juist op dat moment de behoefte bij de jeugd iets te ondernemen, of wellicht een combinatie van deze factoren. Feit was dat er die middag 320 kinderen een opdrachtenformulier afhaalden bij de kraam, om deze na ongeveer 1 uur puzzelen, denken, meten, proeven, tasten en wandelen, weer in te leveren.

Hoog scoorden ditmaal de poepopdracht en de hooiberg, wat je ook met poep bedenkt, het trekt altijd de belangstelling van de jeugd. De hooiberg werd ontdekt tijdens de eerste verkenning van de route en tegelijk vastgesteld dat deze behoorlijk broeide. Tijdens de spelmiddag kon de jeugd de temperatuur binnen en buiten de berg meten, wat een verschil opleverde van meer dan 40 graden C.

Natuurlijk kijk je op zo'n middag met tevredenheid terug. Dat doen we trouwens over het hele jaar, want de werkzaamheden in het voorjaar hebben er toe geleid dat in 37 groepen 967 kinderen in het Jan Verwey Natuurcentrum werden ontvangen en bovendien in 3 excursies nog eens 80 kinderen en volwassenen door bos en duin werden geleid. Daarvoor zeggen wij allen die hier aan bijgedragen hebben hartelijk dank en hopen tevens op een net zo enthousiaste bijdrage in 1995.

Na heel veel jaren heeft Jos Eeman de financiële scepter overgedragen aan Paul Paumen. Ook Jos danken wij zeer voor de bewezen diensten en Paul alvast voor die hij nog gaat leveren. Nu zijn wij toch aan de laatste regel toegekomen, voor u door ze te lezen, voor mij door ze te schrijven. Ik vrees dat wij er over een jaar weer tegen aan moeten.